

Bajer: Jeg tør maaste strax begynde med den sidste Bemærkning om Stemmesedlernes Sammenrulning, som man finder saaledes i Lovforslagets § 15. Jeg er nertop i disse Dage bleven gjort opmærksom paa en Bestemmelse, der staar i den tidligere Kjøbenhavnske Borgerrepræsentationsvalalov eller Regulativ, hvad det nu hedder, af 1840. Dengang skulde Stemmesedlerne være sammenrullede, men det blev afføjet ved den nu gjældende Lov, fordi der derved let kunde opstaa Valgsvig, idet flere Sedler kunde rullés sammen. Derfra stamme de nuværende Bestemmelser om, at Stemmesedlen skal afgives aaben, for at man kan overbevise sig om, at der kun er een. Jeg skal blot henstille dette til de Herrer's Overveielse, for at der til 3die Behandling muligén kan blive stillet Endringsforslag i Retning af, at Ordet „sammenrullede“ kan blive ombyttet med et andet. — Jeg skal saa omtale de Endringsforslag, der ere stillede af de ærede Medlemmer for Ringsted (Lauridsen) og Skanderborg (S. Sørensen). Jeg kan naturligvis ikke stemme for deres første Endringsforslag om, at Kvindens Valgbarhed skulde udelukkes fra denne Lov, men paa den anden Side tror jeg heller ikke, at det er Øieblikket til at optage en indgaaende Forhandling om dette Spørgsmaal. Der foreligger imidlertid her et Afstemningspunkt, hvor man kan se Thingets Mening i saa Henseende. Naar det ærede Medlem omtalte § 1 og sagde, at det var tvivlsomt, hvorvidt den gifte Kvinde kommer med, saa forekommer det ogsaa mig, at det kan være nogen Tvivl underkastet. Der staar i § 1, o, at Kvinden ikke kommer med, naar hun er ude af Raadighed over sit Bo; men det er den gifte Kvinde i Reglen, særlig hvor der er Formuesællesskab, og det bliver altsaa kun den gifte Kvinde, for hvis Vedkommende der er sluttet Ægtepagt, der vil kunne komme med. Jeg berører dette Punkt for at vise, at flere omfattende Spørgsmaal om Ægtefællernes indbyrdes formueretlige Stilling maa løses, førend vi for Alvor kunne tage fat paa den gifte Kvindens Valgret og Valgbarhed. De andre 3 Endringsforslag, der ere stillede af de to ærede Medlemmer, glæder jeg mig over, dem kan jeg fuldstændig tiltræde i Principet. Jeg antager, at den høitærede Formand først vil lade afstemme over det sidste af dem tillige med det af mig dertil stillede Underændringsforslag, idet dette er Hovedforslaget, og de andre Endringsforslag til §§ 3 og 8 i Grunden kun ere en Følge deraf. Jeg skal nu ganske kort gjøre Rede for, hvorfor jeg har stillet mit Underændringsforslag til det Endringsforslag, der er stillet

af de to ærede Herrer til § 17. De have foreslaaet, at Valgene skulde foretages efter de Regler for Forholdstalsvalgmaaden, der ere gjældende efter Lov om Valgene til Rigsdagen af 12te Juli 1867, §§ 82—87, det vil altsaa sige, saaledes som der forholder ved Valgene af Landssthingsmænd. Men det vil være, jeg vil ikke sige aldeles umuligt, men i Praxis næsten aldeles umuligt at gennemføre dette ved Borgerrepræsentationsvalgene her i Kjøbenhavn. Jeg kan ikke bestemt sige, hvor mange Borgerrepræsentantvælgere der findes i Kjøbenhavn for Dieblirket, men jeg tager næppe feil ved at sige, at der er imellem 20,000 og 25,000, og Loven maa jo være indrettet paa, at de alle ville stemme. Lad os nu anage, at der kun stemmer 21,000, og at der, saaledes som det vil ske paa Valgdagen den 25de i denne Maaned, er 7, som der skal stemmes paa, saa vil Forholdstallet efter den Andræste Methode blive 3,000; hver Gang et Navn har faaet 3,000 Stemmer, er altsaa En valgt. Men dette er en overordentlig sen Fremgangsmaade, der vil tage overordentlig lang Tid, idet Optællingen nemlig maa foregaa paa eet Sted, naar det er det Andræste System, der bruges. Jeg tror ikke, det vil være rigtigt at fastslaa noget bestemt System, thi det kan jo være praktisk at bruge en Fremgangsmaade et Sted, og en anden et andet Sted, eftersom der er Faa eller Mange, der skulle vælges, og eftersom Vælgernes Mængde er større eller mindre. Jeg tror derfor, at det vil være mest formaalstjenligt, om man ikke sætter nogen aldeles bestemt Regel ind i Loven, men kun bestemmer, at Reglen fastsættes i et af vedkommende kommunale Repræsentation vedtaget og af Indenrigsministeren stadfæstet Reglement. Jeg mener, at hvis dette gaar igjennem, og Loven kommer ud, vil der en Gang før eller senere komme en Slags Veiledning fra Indenrigsministerens Side, og at Initiativet til de egentlige, udformede Regler vil komme fra vedkommende kommunale Repræsentation. Men da Sogneraadene jo ere overmaade mange, kan jeg godt forstaa, at den høitærede Indenrigsminister vilde bede sig fritaget for at staa i umiddelbar Forbindelse med saa mange kommunale Repræsentationer. Derfor har jeg tilføjet til mit Underændringsforslag, at for Sogneraadens Vedkommende kan Indenrigsministeren lade Amtmanden stadfæste Reglementerne, forsaavidt de fyldestgjøre visse af ham — det vil altsaa sige af Indenrigsministeren — foreskrevne Betingelser. Derved gives der et vist Spillerum, men der er dog tillige sørget for en vis Ensartethed. Jeg tror, det vil